

NIEUWSBRIEF GGZ BERAAD

OVERIJSSSEL 6 SEPT 2019 * SEIZOENSTARTEDITIE

---

*Stichting GGZ Beraad Overijssel (2011) is een **onafhankelijk** regionaal verbindend platform voor en door inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Het Beraad richt zich op actieve cliënten, ervaringsdeskundigen en bondgenoten. Het GGZ Beraad jaagt aan, informeert & emancipeert. Het Beraad werkt zonder subsidie en bestaat uit een bestuur en sympathisanten. De Nieuwsbrief verschijnt elke maand. Deze editie telt 6 pagina's.*

ZA 14 SEPT, DALFSEN: BBQ GGZ BERAAD

Om de seizoenstart te vieren organiseert het GGZ Beraad op zaterdag **14 september** een barbecue in Dalfsen. Iedereen is van harte welkom. De barbecue duurt van 17.00 tot 19.00 uur en vindt plaats in de tuin van Gert de Haan aan de Van Linghenhof.

Sibrand Hofstra vertelt: "We vinden het erg leuk om oude en nieuwe contacten te ontmoeten. Het bestuur van het GGZ Beraad wil eind 2019 bepalen wat de belangrijkste taak van onze stichting wordt. Groeien we uit naar een platform voor zelfhulp en zelfregie in Overijssel? Hebben we voldoende contacten in elke regio? Om de juiste keuze te maken, gaan we bij veel initiatieven op bezoek."

Voor de barbecue hebben zich al twaalf mensen aangemeld, waaronder vijf mensen uit Twente. Opgeven kan tot 10 september via info@ggzberaad.nl Meedoen is gratis.

ZA 14 SEPT, AMERSFOORT: LANDELIJKE DAG PLUSMINUS

Op zaterdag 14 september organiseert **plusminus**, een organisatie voor mensen met bipolariteit, een landelijke dag in Amersfoort. Het thema van de dag is 'de vloer voor schrijvers en dichters'. In de ochtend kun je luisteren naar teksten van professionele auteurs en van deelnemers van een schrijfwedstrijd. De winnaar wordt vlak voor de lunchpauze bekend gemaakt.

In de middag kun je kiezen uit workshops over de gespreksgroepen van plusminus voor jongeren, naasten en lotgenoten. Ook kun je kiezen voor een gesprek met het bestuur.

De dag duurt van 10.00 tot 15.00 uur en vindt plaats in zalencentrum de Eenhoorn, tegenover het station. De entree is gratis; een bijdrage in de collectebus is welkom.

Aanmelden kan via www.plusminus.nl

VR 27 SEPT, UTRECHT: INSPIRATIE BIJEENKOMST TEGEN STIGMA

Samen Sterk zonder Stigma organiseert op vrijdag 27 september de bijeenkomst 'Zie mij' in het Spoorwegmuseum in Utrecht. De organisatie belooft de bezoeker handvatten voor inclusie: "Je kunt je eigen ervaringen delen, je (opnieuw) laten inspireren en anderen ontmoeten die zich ook sterk maken voor een maatschappij zonder stigma: in de hulpverlening, wijk en media, op school en op het werk."

Het programma begint om 11.30 uur met een lunch en eindigt met een nazit om 17:00 uur. Tussendoor zijn er films, workshops, lezingen en is er discussie, muziek, en cabaret.

Aanmelden kan via een digitaal formulier. Deze kun je opvragen door een bericht te sturen naar info@ggzberaad.nl o.v.v. 'Zie mij'.

VR 11 OKT, ZWOLLE: VRIJDAGMIDDAG BORREL GGZ BERAAD

Zet alvast in je agenda: op vrijdag 11 oktober is de volgende informele borrel van het GGZ Beraad. Vanaf 16.00 uur ben je welkom bij Iers café Sally O'Briens aan het Bethlehemkerkplein in Zwolle. Het eerste drankje is gratis. Op de borrel ontmoet je andere actieve cliënten, ervaringsdeskundigen, raadsleden, ondernemers en naasten.

ADVIESRADEN IJSSEL-VECHT: “DUIDELIJKE INFO OVER MELDPUNT VERPLICHTE GGZ”

“Het is prima dat het verkennend onderzoek na een melding rond een verwarde persoon bij team VIA (bemoeizorg) van de GGD komt te liggen. Maar zorg wel dat alle inwoners weten dat het meldpunt er is en waarvoor je het kunt gebruiken. En ook dat misbruik wordt gestraft.”

“Als de burgemeester een crisismaatregel oplegt, zorg dan dat de crisisdienst onafhankelijk is, en niet automatisch door Dimence wordt gedaan.”

Bovenstaande punten vind je terug in de reactie die acht adviesraden in het gebied IJssel-Vecht geven over de regionale nota ‘Implementatie Wet Verplichte GGZ’. De brief met aanbevelingen is deze week verstuurd naar de colleges van B&W in Dalfsen, Ommen, Hardenberg, Kampen, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle. De GGD had om het advies gevraagd. Zorgbelang Overijssel heeft in het voortraject drie bijeenkomsten gehouden, waarin leden van cliëntenraden en participatieraden hun inbreng gaven.

Achtergrond van de nieuwe wet

De Wet verplichte GGZ (Wvvggz) treedt in januari in werking. De wet vervangt de huidige wet Bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (Bopz) en regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg in de GGz. Een idee achter de wet is dat burens en naasten ook zelf iemand kunnen aanmelden voor (ongevraagde) zorg of aandacht. Dit gebeurt zoveel mogelijk thuis. Bij een crisis kan iemand nog steeds gedwongen een opname krijgen, maar heeft de inwoner in crisis meer ruimte om gehoord te worden.

De nieuwe wet is best complex; zo is er een verschil tussen een *crisismaatregel* bij acute zorg en een *zorgmachtiging* in een niet acute situatie. Iedere gemeente moet zelf de uitvoering regelen, maar ook samenwerken in de regio. Iedere gemeente staat voor de keuze om het meldpunt breed bekend te maken, of het bestaan wat weg te moffelen. Daarnaast wijzen critici erop dat het accent in de wet steeds meer op ‘dwang’ is komen te liggen, en minder op zelfregie en welzijn.

De Wvvggz zou op 1 januari ingaan. De landelijke partijen hebben onlangs afgesproken dat 2020 een *overgangsjaar* wordt voor de Wvvggz. Dit betekent dat er meer tijd is voor de voorbereiding.

Het GGZ Beraad ondersteunt het advies van de raden in IJssel-Vecht om uitwerking, evaluatie en de cliëntondersteuning onafhankelijk te organiseren. Daarnaast zien (ook) wij graag ervaringswerkers in de cliëntondersteuning en in de bemoeizorg teams.

Wil je de brief van de adviesraden uit IJssel-Vecht zelf lezen? Stuur van een mail o.v.v. ‘adviesbrief’ naar info@ggzberaad.nl

MEER AGENDA

- Op zaterdag 15 september sluit de inschrijving voor de Roos van Elisabeth 2019, de jaarlijkse prijs voor mensen in Overijssel die zich inzetten voor de participatie van psychiatrische patiënten. Wil je iemand voordragen, vul dan snel het formulier in via www.st-elisabethfonds.nl of vraag het op bij info@ggzberaad.nl
- Op vrijdag 20 september start de Socialrun, een landelijke 3-daagse estafetteloop tegen Stigma. De route om het IJsselmeer telt 555 kilometers. Op zondag 22 september kun je de finish bijwonen tijdens het gratis *Te Gek?! Festival* in Soesterberg. Uit onze regio doen drie teams mee: GGZ Overijssel, team Intactus en team Balkbrug. Meer info en sponsoring op www.socialrun.nl
- Het bestuur van het GGZ Beraad gaat dit najaar in gesprek met clubs, clusters en cliënten in Overijssel over onze toekomstige activiteiten. Zo spreken we op 15 oktober met het GGZ Cluster Zwolle en op 16 oktober met Ixta Noa in Enschede. Wil je ook met ons praten? Maak een afspraak via s.hofstra@ggzberaad.nl

NIEUWE BROCHURE YPSILON OVER 'PSYCHOSE IN DE FAMILIE'

De landelijke vereniging Ypsilon heeft een vernieuwde brochure uit met info voor naasten van mensen met psychosegevoeligheid. De brochure heeft als titel *Help! Psychose in de familie*. Omdat het boekje tijdelijk zonder verzendkosten te bestellen was, heeft het GGZ Beraad 10 exemplaren in huis.

Heb je belangstelling, dan kun je ons mailen naar info@ggzberaad.nl o.v.v. 'boekje' Natuurlijk kun je de brochure ook zelf bestellen via www.ypsilon.org

Er is ook een landelijke vereniging voor en door psychosegevoelige mensen zelf: Anoiksis. Surf naar de website via www.anoiksis.nl

QUOTES: 'STERK DOOR STIGMA' OF 'STERK ZONDER STIGMA'?

"Zoals je wellicht weet, is mijn mening dat het concept van samen sterk zonder stigma onvoldoende is doordacht.

Verder ervaar ik de initiatieven en acties van die club als niet empowerend.

Het is veel te veel vanuit een slachtofferrol/zelfmedelijden gericht op de buitenwereld.

We hebben geen controle over de buitenwereld en die is zeer moeilijk te beïnvloeden.

Het is daarom constructiever om aan zelfontwikkeling te doen en te werken aan herstel van identiteit, hetgeen de autonomie van het individu versterkt..."

- ervaringswerker **Hans van Eeken**, mailwisseling: 27 juli

"Om over na te denken:

Stigmatisering leidt tot identiteit.

Identiteit wil je niet verliezen.

Einde ontwikkeling."

- schrijver **Jan Peter van Doorn**, LinkedIn, 28 augustus

"Ik wil je best vertellen wat het probleem is achter de alsmaar stijgende zorgkosten... Niet markwerking, niet bureaucratie...maar ons maatschappelijk perspectief op 'normaal' en de 'maakbaarheid' van 'gezond'."

- psychiater **Jeroen Terpstra**, Twitter 31 augustus

INGEZONDEN: JONGERENOPVANG SLAGHAREN BREIDT UIT

De Nieuwsbrief ontving deze zomer een mail van Jolanda Prins, *directrice en ervaringsdeskundige* van stichting Prinshuizen in Hardenberg. Zij vraagt de aandacht van de lezer voor de plannen van haar woonvorm.

Jolanda: “Stichting Prinshuizen is een kleinschalig initiatief voor beschermd en begeleid wonen. We hebben een vaste locatie op zorgterrein De Eik in Slagharen. Prinshuizen biedt hier opvang aan 4 tot 7 cliënten in de leeftijd van 18 tot 26 jaar en ouder.”

“Naast dit gebouw beschikken we in 2020 over prachtige nieuwe woonchalets met zorg naast de deur. Leeftijd 23 jaar en ouder. Iemand kan in principe hier altijd blijven wonen. In twee jaar daarna breiden we uit met 24 appartementen in de vorm van een 'hofje' met een grote binnentuin. Zelfstandig maar toch saamhorigheid, en altijd toezicht en contact naast de deur. De uitbreidingen vindt plaats naast ons hoofd gebouw op het prachtige zorgterrein *De Eik* in Slagharen. We breiden uit omdat het nodig is; de wachtlijsten zijn erg lang. Wij hebben geen wachtlijst; prachtig toch?”

De Nieuwsbrief plaatst graag ingezonden berichten. Al zijn we op basis van wat we lezen nog sceptisch tegenover het initiatief voor jongeren in de gemeente Hardenberg. De basis van één oprichter en directeur (al 15 jaar) kan wankel zijn voor de kwaliteit en het democratisch karakter van een stichting. De toon van de het bericht ervaren we niet als erg *empowerend*. Dit wordt versterkt door de info op de website: “Gratis activiteiten, gratis vakantie.”

Stichting Prinshuizen biedt op zondag ook inloop op het Gamma-terrein in Hardenberg, met praatgroepen, koffie drinken met wat lekkers en een kapster. De slogan van het burgerinitiatief staat op de website: “Samenwerken aan een verslaafd vrije toekomst in de gemeente Hardenberg”.

Meer info op de websites www.prinshuizen.nl en www.inloophuishardenberg.nl

Heb je zelf ervaring met de Prinshuizen of initiatieven in jouw regio? Laat het ons weten!

ACHTERGROND

DECENTRALISATIE BESCHERMD WONEN NOG LANG NIET ‘UITGEKRISTALLISEERD’

BESCHERMD WONEN BLIJFT TOT 2022 BIJ CENTRUMGEMEENTE

De overheveling van beschermd wonen van centrumgemeenten naar lokale gemeenten start pas in 2022. Dat hebben het Rijk en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) deze zomer afgesproken. Eerder mikten beide partijen nog op 2021.

Als de overheveling op 1 januari 2022 begint, blijft de centrumgemeenten (Zwolle, Deventer, Almelo en Enschede) verantwoordelijk voor *bestaande* cliënten; *nieuwe* cliënten vallen vanaf die datum onder de eigen gemeente.

Het Rijk en de VNG spraken deze zomer ook af om de maatschappelijke opvang *niet* verder te decentraliseren. De centrumgemeente blijft nog zeker 4 jaar verantwoordelijk voor bijvoorbeeld daklozen en vrouwenopvang.

Hoe het begon...

Vanaf de decentralisaties van 2015 valt de ondersteuning aan inwoners met een psychische kwetsbaarheid (het werkveld van de RIBW's) onder de WMO. De gemeente regelt het toekennen en verlengen van ondersteuning van haar inwoners en het betalen van de aanbieders. Alleen het beschermd wonen valt onder de regie van de centrumgemeente.

In 2015 is ook afgesproken dat mensen met een langer durende indicatie voor beschermd wonen dit recht in elk geval *tot 2020* behouden. Een tijdje geleden is die termijn verlengd tot 2021.

Wat er bij kwam...

Kort geleden heeft het kabinet besloten om de Wet langdurige zorg (Wlz) open te stellen voor mensen met een psychiatrische aandoening. Vanaf 2021 mag een aantal mensen 'overstappen' van de WMO (of de zorgverzekeringswet) naar de Wlz. Een voordeel is dat je nooit meer een keukentafelgesprek hoeft te voeren. Daarnaast heb je een garantie op 24 uur per dag zorg in de buurt. Een nadeel is dat je bij een groep hoort die niet meer beter wordt.

Vanaf januari volgend jaar kun je al een indicatie voor de Wlz aanvragen bij het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ).

Tendens...

Al is er voor een groep mensen dus nog (even) een garantie zijn op een beschermde woonsituatie, voor een grote groep mensen zit een langdurig verblijf er niet meer in. Zij zullen de komende jaren zelfstandiger gaan wonen. Dat heeft te maken met de maatschappelijke trend van ambulantisering. Maar ligt ook aan het beperkte zorgbudget van gemeenten. Wonen met constante begeleiding is erg duur. Centrumgemeenten worden dus terughoudender met BW indicaties.

De komende jaren zijn er financiële meevallers en tegenvallers voor de centrumgemeente. Als vanaf 2021 zo'n 10 tot 20 % van de BW-populatie 'uitstroomt' naar de Wlz, dan scheelt dat geld. Maar 2021 is ook het jaar dat het Rijk het BW-geld anders verdeelt over de regio's; de ene centrumgemeente gaat er fors op vooruit, een andere centrumgemeente - zoals Zwolle en Enschede - legt er flink op toe. Ook dat zal van invloed zijn op het regionale beleid voor beschermd wonen.

Terug naar beleidsstuk VNG en Rijk...

Ook al lijkt er flink wat te veranderen, toch verwachten Rijk en VNG pas in 2029 een "uitgekristalliseerd aanbod" van woonvoorzieningen, participatie, langdurende zorg en ondersteuning in de thuissituatie. Ook de overgang naar een nieuw financieel verdeelmodel wordt uitgesmeerd over tien jaar: van een historische verdeling over centrumgemeenten naar een realistische verdeling over alle gemeenten. Tegelijk wordt regionale samenwerking verplicht gesteld. Gemeenten moeten hun beleid met andere gemeenten in de regio afstemmen.

We begonnen dit bericht met het nieuws dat een lokale gemeente - denk aan Dalfsen, Hof van Twente of Steenwijkerland - straks zelf verantwoordelijk wordt voor nieuwe BW-cliënten. Toch ligt samenwerking in een regio voor de hand. Ten eerste: het wordt dus verplicht. Ten tweede is een kleinere gemeente altijd beperkt in ervaring en kennis.

Tot slot moet je voorzieningen en kosten op elkaar afstemmen; heb je als ene gemeente toevallig een grote woonvoorziening binnen je grenzen, en je buurgemeente niets, dan zijn de kosten niet eerlijk verdeeld. Ook is het handig om als regio af te spreken waar een specialistische woonvorm komt te staan, of wordt behouden. Niet elke gemeente in Twente hoeft een woonvorm voor mensen met Korsakov te bouwen, maar er moeten er wel één of twee zijn...

Denkrichting GGZ Beraad

Het GGZ Beraad vindt de overgang van beschermd wonen naar begeleid of zelfstandig wonen voor de meeste mensen een gezonde ontwikkeling. Bij de overstap zijn een aantal dingen van belang:

1. betaalbare huisvesting, passend bij ieders wensen
2. flexibele zorg en aandacht (snel op- en afschalen, bereikbaar, vertrouwd)
3. ervaringswerkers en herstelgroepen in elke wijk.
4. een menselijke respijtoorziening in elke gemeente

Bronnen o.a. Nieuwsbrief MIND 11 juli 2019, brief VNG aan leden 17 juli

Bewerking: Sibrand Hofstra

NIEUWSBRIEF: HUISHOUDELIJKE MEDEDELINGEN

- **Oeps!** De verzendlijst met alle mailadressen van de Nieuwsbrief is verdwenen op onze computer. Voor het versturen van deze editie maken we gebruik van een iets oudere *back up*. Als je je recent hebt af- of aangemeld voor de Nieuwsbrief, verzoeken we je dat nog een keer te doen. Onze excuses voor het ongemak.
- **Spam!** Fijn al die maatregelen om misbruik van mail en inloggen tegen te gaan, maar ook best lastig. Zo mogen wij deze Nieuwsbrief van onze *provider* niet in 1 keer naar 1000 adressen sturen. Dat riekt te veel naar misbruik. Dus moeten we de mails in kleinere *benches* versturen, en krijgt mevrouw Aarsema de Nieuwsbrief een dagdeel eerder dan de heer Zuurbekje. Onze excuses...

NIEUWSBRIEF: VOLGENDE KEER NIEUWS OVER

- Gemeente Enschede vertelt over eigen beleid rond beschermd wonen: "Juist nu al intensief optrekken met buurgemeenten. En contact met cliënten opbouwen!"
- Medewerkers en studenten MBO Deltion in Zwolle vertellen over hun opleiding tot ervaringsdeskundige
- Reactie op open brief Ina rond haar PGB: Gaat de wethouder in op haar uitnodiging tot gesprek?
- Ixta Noa vernieuwt haar opleidingstraject

TOT SLOT: WEBSITES MET ONTSPANNEN FILMPJES

- www.bettyasfalt.tv Een hart onder de riem door dominee Gremdaat, vensterbankgesprekken met Margreet Dolman en interviews met schrijvers
- www.linda.nl Linda TV met reisvlogs, menselijke verhalen, tips voor lijf en gezondheid en achter de schermen met bekende Nederlanders
- www.luckytv.nl Boer zoekt vrouw is terug, dus Lucky TV ook!
- www.renkematv.nl Arjan Lubach was vroeger ook al leuk...

Reageren, kopij? Mail info@ggzberaad.nl of secretaris: s.hofstra@ggzberaad.nl (Sibrand) Website www.ggzberaad.nl
Postadres bestuur st. GGZ Beraad: Postbus 473, 8000 AL Zwolle. Rek.nr: NL52RAB00136732259 Rabobank Enschede